

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

In wetsvoorstel Voortgang Energietransitie, Kamerstukken 34 627 (hierna: wetsvoorstel VET) wordt voor netbeheerders een investeringsplan en kwaliteitsborgingssysteem geïntroduceerd, dat het huidige kwaliteits- en capaciteitsdocument vervangt. Daarbij staat ook aangegeven dat deze bij besluit (en ministeriële regeling) verder worden uitgewerkt. Dit besluit en deze ministeriële regelingen bevatten deze uitwerking. De ministeriële regeling bevat tevens de aanwijzing van artikel(onderdelen) van de Gaswet die onder het toezicht van Sodm vallen.

2. Wie zijn betrokken?

Afnemers van elektriciteit en gas, producenten, leveranciers, onafhankelijke dienstverleners, netbeheerders, toezichthouders en andere partijen in de energiesector.

3. Wat is het probleem?

De energietransitie zal leiden tot een toename van het aanbod van elektriciteit en gas uit hernieuwbare bronnen en een toenemend aanbod van lokaal geproduceerde energie. In de huidige wetgeving worden de investeringen van de netbeheerders getoetst op basis van een periodiek kwaliteits- en capaciteitsdocument. Deze procedure heeft echter verbetering nodig. Zo moet met name de rolverdeling tussen de partijen die betrokken zijn bij de toetsing van de noodzakelijkheid van de investeringen beter worden afgebakend. Een heldere en transparante procedure neemt nog meer belang toe in het licht van de energietransitie en de verwachte investeringen in het elektriciteitsnet die daarmee gepaard gaan. In het wetsvoorstel wordt het KCD vervangen door het investeringsplan. Daarnaast moet een netbeheerder een kwaliteitsborgingssysteem hanteren dat hem in staat stelt zijn net en de kwaliteit van zijn uitgevoerde taken te registreren, monitoren en waar nodig bij te sturen. De aanwijzing van artikel(onderdelen) van de Gaswet die onder het toezicht van Sodm vallen bieden een betere nadere afbakening van toezichtsbevoegdheden. Thans is niet goed afgebakend op welke onderdelen de Autoriteit Consument en Markt toezicht houdt en voor welke onderdelen Sodm bevoegd is.

4. Wat is het doel?

Het investeringsplan en het kwaliteitsborgingssysteem dienen bij lagere regelgeving verder uitgewerkt te worden. Zo worden in het besluit de inhoud, de termijnen en de procedure van het investeringsplan duidelijk omschreven. In de ministeriële regeling wordt duidelijk voor de netbeheerder hoe hij de noodzaak van de investering moet aantonen.

Bij het kwaliteitsborgingssysteem wordt in het besluit regels gesteld aan de plannen, procedures en processen voor de borging van de kwaliteit van de uitvoering van de op grond van de wet aan de netbeheerder toegekende taken. In de regeling wordt regeling wordt nadere invulling gegeven aan de prestatie-indicatoren en de processen.

De nadere afbakening van toezichtbevoegdheden dragen er aan bij dat Sodm goed in staat is toezicht te houden op die wettelijke voorschriften die samenhangen samen met de kwaliteit van het transport van gas, met het oog op het voorkomen van ongevallen, voorvallen en schade.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Een betere procedure voor het bepalen van welke investeringen voor de netbeheerder noodzakelijk zijn en welke kwaliteitsborging hij dient te hanteren, zorgt ervoor dat netbeheerders beter in kunnen spelen op de uitdagingen die de energietransitie biedt. In de basis zijn deze procedures ook nodig om de leveringszekerheid en de betaalbaarheid door de toezichthouder te kunnen toetsen.

6. Wat is het beste instrument?

De keuze voor wetgeving is al in het wetsvoorstel VET gemaakt. Ook het kwaliteits- en capaciteitsdocument werd al in wetgeving uitgewerkt. Gezien belang van leveringszekerheid en betaalbaarheid van energie, is wetgeving het beste instrument. Dit besluit en deze ministeriële regeling bevatten de uitwerking van de bepalingen uit wetsvoorstel VET.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Het besluit en de regeling leiden voornamelijk tot gevolgen voor bedrijven (en dan met name de netbeheerders). Het besluit en de regeling leiden tot een stijging van de lasten van de netbeheerders. Deze stijging is deels eenmalig, omdat netbeheerders aan de nieuwe regels moeten voldoen. Deels is deze stijging structureel, omdat netbeheerder bijvoorbeeld het investeringsplan moeten consulteren en de zienswijzen hierop moeten verwerken. Het stellen van extra eisen aan het voortraject kan er overigens wel voor zorgen dat aan de achterkant van het traject besparingen worden voorkomen (minder discussies over de investeringsplannen). Dit kan ook weer leiden tot voordelen voor de verschillende betrokkenen.